

O obyčejných věcech a lidech

I

Pokračujeme společně v listu apoštola Pavla do Filip. Dnešní text je třeba v ekumenické Bibli nadepsán jako *sdělení a plány apoštola Pavla*. Vůbec to nezní sexy, lákavě. Kdybych něco neměl číst, možná bych to pojmenoval takto. Mám pocit, ale že to, co jsme právě četli, má co říct, a že je to dokonce velmi důležité.

Jak už jsme víckrát zmínili Pavel píše z vězení. A namísto deprese a skepse neztrácí naději. Raduje se. To je jako předznamenání celému tomu našemu dnešnímu tématu. Pavel i když má zemřít, doslova má být vylit jako obětní nápoj na oběť a službu Bohu, raduje se. Pavel přináší oběť Bohu a i v ní teče krev, i v ní je a oběť a chrámová služba. Tou obětí je víra druhých. Pro ni podstupuje všechno. Tam je jeho úkol, tam je jeho smysl, aby zvěstoval evangelium. To dostal jako pověření pro sebe. Být apoštolem evangelia ve světě.

Ale i každý z nás přinášíme malé či velké oběti tomu úkolu, který nám byl svěřen. Pavel říká, přesto se radujte! Snad proto, že tuhle oběť přinesl sám Bůh v Ježíši a člověk se tímto Bohu připodobňuje. Bohu i jeho vítězství. Proto se raduje, protože jestli On zvítězil, tak i my. Ve vašich každodenních službách, tam kam Vás Pán Bůh postavil, tam žijete bohoslužbu, tam přinášíte na oltář své oběti. Pavel měl svůj apoštolát, svoje jedinečné poslání jiné od našich. Ale i my přinášíme Krista, tam kde jsme, i my s ním slavíme v těch našich svěřených úkolech s ním tu pravou bohoslužbu, kde už není oltář a chrám, ale svět, ve které žijeme. Kde nejsou ani oběti a obětiny, zvířata nebo prvotiny z úrody, ale my sami. A naše třeba drobné úkoly. V našem textu tak jistý Epafroditas (*zasvěcený Afrodité*) málem zemřel na jistou nespecifikovanou nemoc, když byl poslán filipskými, aby obsloužil Pavla ve vězení. Pro dílo Kristovo se přiblížil smrti, píše Pavel. Pro jaké dílo? Možná že přinesl jenom proviant, léky, možná pomohl Pavlovi v tom lidsky nejzákladnějším, možná tam jen pro něj byl, nevíme přesně co. Ale Pavel ho označuje za bratra, spolubojovníka, ale třeba (to se v překladu žel ztrácí) i za apoštola a liturga! Což byly běžné pojmy, a přece posléze získaly v církvi svoje místo. A možná že to byla obyčejná služba, ale přece v ní nasadil život pro Krista. To je právě ono, že i ty všední skutky pro které jsme byli povoláni jsou vlastně svaté. Je to bohoslužba. A Pavel se raduje, že v tomto svém úkolu není sám, a i kdyby zemřel, jen by se připodobnil té oběti, kterou má zvěstovat a která přivedla Ježíše k novému životu. Není tu místo pro beznaděj, ale pro radost. Raduji se, spoluraduji se. Říká Pavel dnes. I vy se radujte.

Potud chvála všednosti, každodennosti a výzva pro každého z nás, abychom tam, kde jsme, byli věrní – ať už v církvi, nebo ve škole, zaměstnání, tam jsme postaveni, tam je naše bohoslužba, tam je místo pro evangelium dobrou zprávou a pro radost, kterou ani špatné okolnosti nezhatí. Protože Ježíš vstal z mrtvých, je vítěz. A tak vědomě žijme každý okamžik jako bohoslužbu, všude a ve všem hledejme Boží hlas, i v tom drobném a malém, všude a vždycky vnášejme a zvěstujme Krista a všude a vždycky mu budme chválou. Jak se o to koneckonců pokoušíme i při této bohoslužbě. Až skončí bohoslužba tady v sále, vězte, že ta pravá bohoslužba teprve začíná, ve které je On přítomný a s námi. Proto se radujte.

II

Radujte se! Je Pavel ale pořád happy? Je to *smile* od ucha k uchu? Ne, snad je to celkové nastavení, které plyne z Ježíšova evangelia a z jeho Ducha. Ale ani Ježíš se, jak víme z evangelií pořád nesmál. To by bylo jistě na nějakou medikaci. A tak i ta druhá věc, kterou dnes zmíním, bude

o radosti a obyčejných věcech. Nakonec totiž Pavel mluví, že aby byl dobré mysli, potřebuje Timotea, který pro něj zjistí, jak se ti filipští mají.

Má být *eupsycho* (dobré duše, mysli) skrze Timotea, který je s ním *isopsycho* (stejně duše). Pavel neříká nic jiného, že ke štěstí, zdraví, spokojenosti, dobré mysli potřebujeme také nějak i druhé lidi. A jejich osud mu proto není lhostejný – jednak filipských, kterým byl jako duchovní otec, jim přece zvěstoval evangelium, jednak Timoteův, u kterého kromě toho platilo, že na rozdíl od jiných, kteří myslí jen na svoje věci, on má stejný směr jako Pavel, jde mu o ty Boží věci stejnou měrou. Že vidí věci stejně jako Pavel. Má někoho, kdo má stejný zájem, není sám.

A zmiňuje i už zmíněného Epafrodita, vyslance filipských Pavlovi, který měl Pavlovi v jeho vězení ulehčit a málem při své službě zemřel na těžkou nemoc. Nezemřel, aby Pavel i filipští neměli smutek. Stýskalo by se jim. A i tomuhle Epafroditovi se stýská po filipských. Úplně stejně a úplně lidsky.

Co nám tenhle text tedy říká? Jsou to jen sdělení a plány apoštolova života, jak to máme mnozí v Bibli nadepsané překladateli a editory? Taky, ale Pavel v nich odkrývá, kým je. Totiž, že je člověk, co sice všechno může v Kristu, který mu dává sílu, a tak touto neuvěřitelnou mocí čelí svému postavení vězně a toho, kdo před tím i potom pro evangelium hladoví, žízní, je mu zima, tu ho někdo zmlátí, tu musí raději utéct, protože čelí nenávisti od těch či oněch. To je Pavel, kterého oboddivujeme. Ale Pavel je i to dnešní. Pavel, jako člověk, který žije uprostřed vztahů a těší se z nich, Pavel, co potřebuje tyto vztahy, druhé, rodinu, přátele, blízké, kteří za ním stojí, zajímají se o něho a on zas o ně. Pavel, který prožívá vztahy, co bolí i dávají radost. Pavel co chápe stesk druhých, co si připadá někdy ve své službě sám, když si všichni hledí svého. Pavel, který potřebuje lidi, kteří doplní, co jemu schází.

A možná nás text vybízí, abychom byli skutečně spolu v tom životě všedním i v církvi. A možná nehrabali jen pro sebe, pro svoje rodiny, ale ve všem, aby nám šlo společně o věc Ježíše. To nás spojuje především. A proto abychom se pro Krista nebáli být lidmi, a těšili se z přátelství, ze spolupracovníků, z rodiny – pozemské i duchovní, abychom se uměli podpírat, radovat, těšit se na sebe, ale i stýskat si po sobě, dělat si starost o druhého, doplňovat to, co mně nebo druhým schází, nést si břemena. A ani tady nezapomínat na ty drobné ale důležité maličkosti Vždyť jsme tu jeden pro druhého. Sami nic nezmůžeme.

A na to konto jsem rád, že dnes tu jsou s námi i bratři a sestry, přátelé a spolupracovníci od Benátek nad Jizerou, Letohradu a Mýta kteří doplňují třeba náš nedostatek, kteří si nehlídají jen svého, ale hlavně toho, co je Krista Ježíše, kteří nás povzbuzují, kteří nám dělají doslova dobrou mysl skrze svou službu tady v Litomyšli.

III

Po Danielovi Kvasničkoví jsem zdědil z Taizé ikonu, ikonu přátelství. Na ní máme Ježíše a vedle něj pak stojí svatý opat Menas. Původním povoláním prý voják se později stal opatem v klášteře Bawit v Egyptě, aby svůj život dokonal jako mučedník. Ježíš pokládá Ježíš ruku na ramena svého přítele jako přítel, aby šel po cestě spolu s ním, avšak ne ke smrti, ale naopak k životu. A tak Ježíš se nám stává přítelem, vstupuje se svým životem do našich vztahů, všedních vztahů jako ten, koho máme sice následovat jako Pána Boha, ale kdo je stejně tak někým, kdo jde s námi, vedle nás, kdo na nás pokládá ruku, těší nás, komu můžeme důvěřovat, komu se můžeme svěřovat, na koho se můžeme vždycky spolehnout jako na nejlepšího přítele. A tak je možná v prvé řadě opět a zas ten Ježíš, který nás i Pavla předešel v tom, kým máme být i my pro druhé. Přáteli - těmi, kdo jsou druhým blízko, kdo vstupují do vztahů mezi lidmi, protože k tomu jsou povolání, ale i proto, že to

sami potřebují. A sami přitom čerpají z toho přátelství Ježíše, který každého z nás bere za rameno, když se jen nechá. Z přátelství, které není panstvím despotického krvelačného Boha, ale vztahem, kde nám ten Ježíš dává všechno. A my zase jemu. A tak ten první vztah s ním platí za obraz všech dalších přátelství a jiných vztahů, ve kterých jsme a do kterých jsme povoláni. A tak se nechme tím Ježíšem obejmout, abychom mohli objímat i ty druhé. A když ne objímat, tak být jim aspoň dobrými spolubojovníky, spolupracovníky.

Tedy Bohu díky za dobré lidi kolem nás, za přátele, spolupracovníky, rodinu víry, která je velkým darem. A i v těžkých situacích umí podržet. Vždyť jsme lidi. I Ježíš byl. A Pavel taky. A ten svůj text snad i proto, že mu ten jeho přítel dává všechno, co potřebuje – dnes mj. dobré lidi a přátele, končí tak jak začal – radostí. Radujte se!

A tak si to shrňme: Ježíš a jeho oběť mimo chrám je obrazem i naší oběti, ve které se my v každé situaci a místě máme obětovat Bohu, proto pravá bohoslužba začíná hned s koncem této. A přece je radostná, protože následuje vzor té Ježíšovy bohoslužby, která skončila vzkříšením a nadějí i pro nás.

A to druhé, Ježíš se nám stal přítelem, který s námi chce sdílet všechno který stojí při nás a objímá nás. I my jsme povoláni k tomu, abychom tuhle přijato lásku investovali dál. Do možná zase všedních vztahů doma, v práci, v církvi. I proto tu jsme. Pro lidi a oni zase v Ježíši pro nás, abychom ke vzájemné radosti o sebe starali.

Amen.